

**Marcin Piekarek**  
**Dyrektor Centrum Informatyki Statystycznej**

**dr Anna Olwert**  
**Specjalista w Centrum Informatyki Statystycznej**

### **„Dane syntetyczne – bezpieczna droga do szerszego wykorzystania danych”**

Instytucje publiczne, takie jak GUS, stoją przed wyzwaniem właściwego zarządzania dostępem do swoich zasobów. Z jednej strony tajemnica statystyczna obliguje do ochrony poufności danych osobowych i gospodarczych, z drugiej – rośnie zapotrzebowanie na szczegółowe zbiory do celów analitycznych i badawczych. Obecny model, oparty na udostępnianiu mikrodanych wybranym podmiotom naukowym oraz publikowaniu zagregowanych tablic statystycznych dla pozostałych użytkowników, tworzy barierę w szerszym wykorzystaniu danych, a sama obsługa wniosków o dostęp jest czasochłonna.

Odpowiedzią na te wyzwania może być szersze wykorzystanie danych syntetycznych generowanych bezpośrednio przez posiadaczy danych. Dedykowane rozwiązania technologiczne oraz innowacyjne podejście do udostępniania danych pozwolą użytkownikom i organizacjom na samodzielne tworzenie bezpiecznych danych syntetycznych odpowiadających ich potrzebom. Takie zbiory zachowują kluczowe właściwości statystyczne oryginalnych danych na poziomie jednostkowym, umożliwiając prowadzenie analiz i wyciąganie trafnych wniosków, przy jednoczesnym zminimalizowaniu ryzyka ujawniania informacji poufnych.

W efekcie dane syntetyczne mogą stać się bezpieczną drogą do szerszego wykorzystania zasobów danych - zarówno we współpracy z podmiotami trzecimi, jak i w wewnętrznych pracach rozwojowo-badawczych i analitycznych – uzupełniając tradycyjne metody udostępniania i przetwarzania danych.